

Groninga dominium

<https://hdl.handle.net/1874/430434>

mittunt ad Saxonem delegatos deditioem offerentes, modo arx ab Ezardo imposita destrueretur. Has ut ab hominibus superbis profectas condiciones & jam defectionem meditantibus, cum Georgius accipere recusaret, & sine exceptione deditioem fieri vellet, delegati re infecta abeuntes ei prædixerunt fore ut nec ipse nec ullus suorum juris quicquam in Frisios unquam habiturus esset, statimque ubi domum reverterunt, de alterius principis patrocinio sibi conciliando consultant. Is fuit Carolus Egmondanus Gelriæ dux, qui ut se adversus Burgundorum potentiam tueretur, partes Francorum Regis semper sequutus fuerat, & tunc per Guilielmum Ovenium & VVernerū Spiegelium urbis possessionem adeptus, destructa arce oppidanos in fidem Coronæ Francicæ impulit. inde varium & anceps inter Georgium Saxonem & Carolum diu bellum fuit, donec laborum & sumptuum pertæsus Saxo jus omne suum Carolo Hispanorum Principi ducentis aureorum millibus acceptis concessit, & in Misniam ad sua se contulit. Ab eo tempore Carolo cum Austriis res fuit, Floro Iselsteinio rem pro Austriis, Ezardo Cifamafanæ Frisiæ Comite pro Carolo rem gerente. Tandem Groningani cum viginti totis annis Carolo paruisent, triginta millium florenorum vectigali pensitato, belli nullum finem videntes, crescente iam Caroli Cæsaris in dies potentia cessere & deserto Geldriæ ducis infirmo patrocinio Margaritæ Caroli Cæsaris materteræ quæ Belgio præerat, ope implorarunt, quæ misso Georgio Schenckio Tautenburgensi cives in verba Cæsaris nepotis adegit VI. Idus Iunii, anno 1601 xxxvi. ita Groninga in Austriorū potestatem venit, tot factionibus jactata, totiesque mutato diversorum principum dominatu. Postea anno mil-

lesimo quingentesimo nonagesimo quarto, mense Julio, Illustrissimus Princeps Mauritius Groningam arcta obsidione cinctam ad deditioem compulit, & Vnitarum Provinciarum Imperio ac Societati subdidit. Huius Domini Metropolis Groninga urbs est antiqua, circiter trecentis septuaginta octo annis ante Christum natum condita à quodam Trojano *Grunnio*, ut auctor est *Munsterus*. Intus Lacubus & paludibus abundat, partim natura insitis, partim arte eo perductis. Civitas ampla est multisque magnificis ædificiis instructa, quæ ab opulentis & ditissimis civibus incoluntur. Sita est ad grad. xxviii. minut. xxiv longitudinis, latitudinis vero grad. 53. min. xvi. à Leovvardia sex leucarum intervallo dirempta. Primarium eius Templum sacrum est Divo Martino, & Episcopo Monasteriensi subditum. in eo monstratur elegans Organon elaboratum ipsa manu *Rodolphi Agricola* civis Groningensis. Jussu & auctoritate Illustrissimorum DD. Ordinum erectum hic est Athenæum anno millesimo sexcentesimo decimo quarto, quod indies incrementum accipit. Civitas frequens & potens, imperium eius intus forisque luculentum. ab ortu & occasu ager est longè latè que porrectus, tum fertilis quoque, & non parvo pagorum numero infessus. A Septentrione, confœderatio urbi & societas cum toto eo tractu qui longis latisque spatiis usque ad ipsum mare procurrat, pagis & vicis densis ac fertilissimis pascuis mirum in modum luxurians: Is tractus vulgo audit *de Omme-Landen*, & suos etiam habet Nobiles, qui secundum Groningensis Domini membrum componunt, Primum enim censetur ipsa Civitas cum suo Magistratu. Gaudet amplissimis privilegiis & immunitatibus sibi à Principe concessis, ita ut tam de civilibus quam criminalibus